

V Bruseli 30. júna 2023
(OR. en)

11156/23

ECOFIN 680
UEM 214
SOC 505
EMPL 356
COMPET 700
ENV 779
EDUC 292
RECH 324
ENER 415
JAI 927
GENDER 156
ANTIDISCRIM 150
JEUN 194
SAN 431

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	9850/1/23 REV 1
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 624 final
Predmet:	ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2023

Delegáciám v prílohe zasielame vyššie uvedený návrh odporúčania Rady v znení, o ktorom rokovali Rada a Európska rada na základe odporúčania Komisie COM(2023) 624 final.

ODPORÚČANIE RADY

Z ...,

ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2023

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241², ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „mechanizmus“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra prispieva mechanizmus k obnove hospodárstva, k inkluzívnemu zotaveniu a vykonávaniu udržateľných reforiem a investícií zvyšujúcich rast, najmä reforiem a investícií na podporu zelenej a digitálnej transformácie a na posilnenie odolnosti hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv. Maximálny finančný príspevok pre členský štát v rámci mechanizmu bol aktualizovaný 30. júna 2022 v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Komisia 22. novembra 2022 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2023, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2023. Európska rada 23. marca 2023 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2023, ktoré sa sústreďujú na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 22. novembra 2022 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011³ aj správu o mechanizme varovania na rok 2023, v ktorej Slovinsko neurčila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami. Hĺbkové preskúmanie preto nebude potrebné. V ten istý deň Komisia zároveň prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2023. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny, ako aj návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2023, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny⁴ (ďalej len „odporúčanie o eurozóne z roku 2023“) 16. mája 2023 a spoločnú správu o zamestnanosti 13. marca 2023.
- (3) Hoci hospodárstva Únie vykazujú pozoruhodnú odolnosť, geopolitický kontext má na ne naďalej negatívny vplyv. Keďže Únia stojí pevne po boku Ukrajiny, program hospodárskej a sociálnej politiky Únie sa zameriava na zmierňovanie negatívneho vplyvu energetických šokov v krátkodobom horizonte, a to tak v prípade zraniteľných domácností, ako aj v prípade zraniteľných podnikov, pričom sa zároveň snaží nepoľavovať v úsilí o dosiahnutie zelenej a digitálnej transformácie, podpore udržateľného a inkluzívneho rastu, zabezpečovaní makroekonomickej stability a zvyšovaní odolnosti v strednodobom horizonte. Zároveň sa intenzívne zameriava aj na zvyšovanie konkurencieschopnosti a produktivity Únie.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Odporúčanie Rady zo 16. mája 2023 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C 180, 23.5.2023, s. 1).

- (4) Komisia 1. februára 2023 vydala oznámenie s názvom „Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti“ (ďalej len „Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody“). Cieľom Priemyselného plánu v kontexte Zelenej dohody je posilniť konkurencieschopnosť emisne neutrálneho priemyslu Únie a podporiť rýchly prechod ku klimatickej neutralite. Plán je doplnkom k úsiliu prebiehajúcemu v rámci Európskej zelenej dohody a plánu REPowerEU. Jeho cieľom je aj poskytnúť priaznivejšie prostredie na zvyšovanie výrobnnej kapacity Únie pre emisne neutrálne technológie a výrobky, ktoré sú potrebné na splnenie ambiciózných cieľov Únie v oblasti klímy, a zabezpečiť prístup k relevantným kritickým surovinám, a to aj diverzifikáciou získavania zdrojov, riadnym využívaním geologických zdrojov v členských štátoch a maximalizáciou miery recyklácie surovín. Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody spočíva na štyroch pilieroch, ktorými sú predvídateľné a zjednodušené regulačné prostredie, rýchlejší prístup k finančným prostriedkom, zlepšovanie zručností a otvorený obchod v záujme vybudovania odolnejších dodávateľských reťazcov. Komisia 16. marca 2023 vydala ďalšie oznámenie s názvom „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“, ktorého štruktúra je založená na deviatich vzájomne sa posilňujúcich faktoroch s cieľom dopracovať sa k regulačnému rámcu, ktorý by povzbudzoval rast. V oznámení sa stanovujú politické priority zamerané na aktívne zabezpečovanie štrukturálnych zlepšení, dobre cielených investícií a regulačných opatrení pre dlhodobú konkurencieschopnosť Únie a jej členských štátov. Ďalej uvedené odporúčania pomáhajú riešiť tieto priority.

- (5) V roku 2023 pokračuje európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík vo svojom vývoji v súlade s vykonávaním mechanizmu. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je naďalej nevyhnutné, aby sa plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány sa zaoberajú všetkými príslušnými odporúčaniami pre jednotlivé krajiny vydanými v posledných rokoch alebo ich významnou časťou. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020 a 2022 sú naďalej rovnako relevantné pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (6) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435⁵ (ďalej len „nariadenie REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je čo najskôr ukončiť závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Prispeje sa tým k energetickej bezpečnosti a diverzifikácii dodávok energie do Únie a zároveň sa zvýši miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, zvýšia sa kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Nariadenie REPowerEU umožňuje členským štátom pridať do svojich národných plánov obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU. Tieto reformy a investície pomôžu tiež posilniť konkurencieschopnosť emisne neutrálneho priemyslu Únie, ako sa uvádza v Priemyselnom pláne v kontexte Zelenej dohody, a prispievajú k plneniu odporúčaní pre jednotlivé krajiny týkajúcich sa energetiky, ktoré boli pre členské štáty vydané v roku 2022 a prípadne v roku 2023. Nariadením REPowerEU sa zavádza nová kategória nenávratnej finančnej podpory, ktorú majú členské štáty k dispozícii na financovanie nových reforiem a investícií súvisiacich s energetikou v rámci svojich plánov obnovy a odolnosti.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1).

- (7) Komisia 8. marca 2023 prijala oznámenie, ktoré obsahuje usmernenia v oblasti fiškálnej politiky na rok 2024 (ďalej len „oznámenie z 8. marca 2023“). Jeho cieľom je podporiť členské štáty pri vypracúvaní programov stability a konvergenčných programov, a tým posilniť koordináciu politík. Komisia pripomenula, že všeobecná úniková doložka Paktu stability a rastu sa koncom roka 2023 deaktivuje. Vyzvala na prijatie fiškálnych politík v rokoch 2023 – 2024, ktoré zabezpečia strednodobú udržateľnosť dlhovej služby a udržateľným spôsobom zvýšia potenciálny rast a vyzvala členské štáty, aby vo svojich programoch stability a konvergenčných programoch na rok 2023 stanovili, ako vo svojich fiškálnych plánoch zabezpečia dodržiavanie referenčnej hodnoty na úrovni 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) stanovenej v zmluve a realistické a nepretržité znižovanie dlhu, resp. jeho udržanie na obozretnej úrovni v strednodobom horizonte. Komisia tiež vyzvala členské štáty, aby postupne zrušili vnútroštátne fiškálne opatrenia zavedené na ochranu domácností a podnikov pred energetickým cenovým šokom, pričom začnú najmenej cieľovými opatreniami. Zároveň uviedla, že ak by v dôsledku obnovených tlakov na ceny energie bolo potrebné predĺžiť podporné opatrenia, členské štáty by takéto opatrenia mali lepšie zacieliť na zraniteľné domácnosti a podniky. Komisia uviedla, že fiškálne odporúčania budú kvantifikované a diferencované. Okrem toho, ako sa navrhuje v jej oznámení z 9. novembra 2022 o smerovaní reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ, fiškálne odporúčania by sa sformulovali na základe čistých primárnych výdavkov. Odporučila, aby všetky členské štáty pokračovali v ochrane investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečili účinné využívanie finančných prostriedkov z mechanizmu a z iných fondov Únie, a to najmä v prospech cieľov zelenej a digitálnej transformácie a odolnosti. Komisia uviedla, že navrhne Rade, aby na jar 2024 začala postupy pri nadmernom deficite, a to na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023 v súlade so súčasnými právnymi ustanoveniami.

- (8) Komisia 26. apríla 2023 predložila legislatívne návrhy na zavedenie komplexnej reformy pravidiel Únie týkajúcich sa správy hospodárskych záležitostí. Hlavným cieľom návrhov je posilniť udržateľnosť verejného dlhu a podporiť udržateľný a inkluzívny rast vo všetkých členských štátoch prostredníctvom reforiem a investícií. Komisia sa vo svojich návrhoch zameriava na zvýšenie zodpovednosti členských štátov, zjednodušenie rámca a posun smerom k väčšiemu strednodobému zameraniu v kombinácii s účinným a súdržnejším presadzovaním. Podľa záverov Rady zo 14. marca 2023 o usmerneniach týkajúcich sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je cieľom ukončiť legislatívnu prácu v roku 2023.
- (9) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Slovinsko predložilo Komisii 30. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 28. júla 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Slovinska⁶. Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 o tom, že Slovinsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

⁶ ST 10612/2021 INIT; ST 10612/2021 ADD 1.

- (10) Slovinsko predložilo 14. apríla 2023 svoj národný program reforiem na rok 2023 a 26. apríla 2023 aj svoj program stability na rok 2023 v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1466/97. Obidva programy sa s cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi posudzovali spoločne. V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2023 zohľadňujú aj polročné správy Slovinska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.
- (11) Komisia 24. mája 2023 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Slovinska na rok 2023. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Slovinsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2022, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Slovinska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Slovinska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

- (12) Podľa údajov, ktoré overil Eurostat, sa deficit verejných financií Slovinska znížil zo 4,6 % HDP v roku 2021 na 3,0 % HDP v roku 2022, zatiaľ čo dlh verejnej správy klesol zo 74,5 % HDP na konci roku 2021 na 69,9 % HDP na konci roku 2022. Komisia 24. mája 2023 vydala správu podľa článku 126 ods. 3 zmluvy. Táto správa sa zaoberá rozpočtovou situáciou Slovinska, keďže jeho deficit verejných financií má v roku 2023 presiahnuť referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve. V správe sa konštatovalo, že kritérium deficitu nebolo dodržané. V súlade s oznámením z 8. marca 2023 Komisia nenavrhol začatie nových postupov pri nadmernom deficite na jar 2023. Komisia následne uviedla, že navrhne Rade, aby na jar 2024 začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023. Slovinsko by to malo zohľadniť pri plnení svojho rozpočtu na rok 2023 a pri vypracúvaní svojho návrhu rozpočtového plánu na rok 2024.
- (13) Saldo verejných financií ovplyvnili opatrenia fiškálnej politiky podniknuté na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie. V roku 2022 takéto opatrenia fiškálnej politiky znižujúce príjmy zahŕňali dočasné zníženie dane z pridanej hodnoty (DPH) na elektrinu, plyn, diaľkové vykurovanie a palivové drevo, spotrebných daní z palív, plynu a elektriny a dane z emisií CO₂ z palív. Na druhej strane takéto opatrenia fiškálnej politiky zvyšujúce výdavky zahŕňali vyššie dvojmesačné prídavky na dieťa, príspevky na energie pre sociálne zraniteľné osoby a dotácie pre podniky na základe porovnania s cenami, ktoré zaplatili v roku 2021. Komisia odhaduje, že čisté rozpočtové náklady na tieto opatrenia v roku 2022 predstavovali 1,0 % HDP. Saldo verejných financií bolo ovplyvnené aj rozpočtovými nákladmi na dočasnú ochranu vysídlených osôb z Ukrajiny, ktoré sa v roku 2022 odhadujú na 0,1 % HDP. Odhadované náklady na dočasné núdzové opatrenia súvisiace s krízou spôsobenou ochorením COVID-19 zároveň klesli zo 4,1 % HDP v roku 2021 na 1,0 % HDP v roku 2022.

- (14) Rada 18. júna 2021 odporučila, aby Slovinsko⁷ v roku 2022 zachovalo podporné zámery fiškálnej politiky vrátane impulzu poskytnutého mechanizmom a aby zachovalo investície financované z vnútroštátnych zdrojov.
- (15) Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky⁸ v roku 2022 podporné, a to na úrovni -1,2 % HDP, ako to odporúčala Rada. V súlade s odporúčaním Rady Slovinsko naďalej podporovalo obnovu investíciami, ktoré sa majú financovať z mechanizmu. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie dosiahli v roku 2022 výšku 0,7 % HDP (0,8 % HDP v roku 2021). Investície financované z vnútroštátnych zdrojov predstavovali expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,7 percentuálneho bodu HDP⁹. Slovinsko teda zachovalo investície financované z vnútroštátnych zdrojov, ako odporučila Rada. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) zároveň predstavoval expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,4 percentuálneho bodu. Uvedený významný expanzívny príspevok zahŕňal dodatočný vplyv opatrení fiškálnej politiky podniknutých na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie (dodatočné čisté rozpočtové náklady vo výške 1,0 % HDP), ako aj náklady na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP). Slovinsko teda dostatočne kontrolovalo rast bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov.

⁷ Odporúčanie Rady z 18. júna 2021, ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2021 (Ú. v. EÚ C 304, 29.7.2021, s. 116).

⁸ Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako zmena primárnych výdavkov (bez diskrečných príjmových opatrení) okrem dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou ochorením COVID-19, ale vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie v porovnaní so strednodobým potenciálnym rastom. Podrobnejšie informácie sú uvedené v rámčeku 1 v tabuľkách týkajúcich sa fiškálnej štatistiky.

⁹ Ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov predstavovali expanzívny príspevok vo výške 0,2 percentuálneho bodu HDP.

- (16) Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie uvedené v programe stability na rok 2023, je na rok 2023 priaznivejší ako v prognóze Komisie z jari 2023 a na nasledujúce obdobie je s ňou v súlade. Vláda predpokladá, že reálny HDP sa v roku 2023 zvýši o 1,8 % a v roku 2024 o 2,5 %. Na porovnanie, v prognóze Komisie z jari 2023 sa predpokladá nižší rast reálneho HDP na úrovni 1,2 % v roku 2023 a 2,2 % v roku 2024, a to najmä v dôsledku nižších príspevkov čistého vývozu k rastu.
- (17) Vláda vo svojom programe stability na rok 2023 očakáva, že deficit verejných financií sa v roku 2023 zvýši na 4,1 % HDP. V tomto zvýšení v roku 2023 sa odzrkadľujú najmä vyššie verejné investície v dôsledku skončenia obdobia čerpania predchádzajúceho viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 a vysokých dotácií. Podľa programu stability na rok 2023 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa zníži zo 69,9 % na konci roku 2022 na 68,9 % na konci roku 2023. V prognóze Komisie z jari 2023 sa na rok 2023 predpokladá deficit verejných financií na úrovni 3,7 % HDP. Tento deficit je nižší ako deficit, ktorý sa predpokladá v programe stability na rok 2023, a to najmä v dôsledku nižších verejných investícií z dôvodu obmedzenej absorpčnej kapacity a menšieho čerpania dotácií v oblasti energetiky a opatrení prijatých na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie. V prognóze Komisie z jari 2023 sa počíta s podobným pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 69,1 % na konci roku 2023.

- (18) Saldo verejných financií v roku 2023 budú podľa očakávaní naďalej ovplyvňovať opatrenia fiškálnej politiky podniknuté na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvyšovania cien energie. Patria medzi ne opatrenia z roku 2022, ktorých platnosť bola predĺžená (najmä: dočasné zníženie DPH na elektrinu, plyn, diaľkové vykurovanie a palivové drevo, spotrebných daní z palív, plynu a elektriny a dane z emisií CO₂ z palív) a nové opatrenia, ako je nová a väčšia schéma dotácií pre podniky na základe porovnania s cenami, ktoré zaplatili v roku 2021, a kompenzácia pre distribútorov dodávajúcich elektrinu a zemný plyn odberateľom (napríklad domácnostiam alebo malým a stredným podnikom), ktorých ceny elektriny a zemného plynu podliehajú cenovým stropom stanoveným vládou. V prognóze Komisie z jari 2023 sa predpokladajú v roku 2023 čisté rozpočtové náklady na podporné opatrenia na úrovni 0,9 % HDP¹⁰. Zdá sa, že väčšina opatrení v roku 2023 nie je zameraná na najzraniteľnejšie domácnosti alebo podniky, pričom mnohé z nich plne nevysielajú cenový signál na zníženie dopytu po energii a zvýšenie energetickej efektívnosti. V dôsledku toho sa v prognóze Komisie z jari 2023 výška cielených podporných opatrení, ktorú možno zohľadniť pri posudzovaní dodržiavania odporúčania Rady z 12. júla 2022¹¹, odhaduje na 0,1 % HDP v roku 2023 (v porovnaní s 0,6 % HDP v roku 2022). Napokon sa očakáva, že na saldo verejných financií v roku 2023 bude mať priaznivý vplyv postupné rušenie dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou ochorením COVID-19, ktoré boli odhadnuté na 1,0 % HDP.

¹⁰ Tento údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na uvedené opatrenia, a to vrátane bežných príjmov a výdavkov, a prípadne aj opatrení v oblasti kapitálových výdavkov.

¹¹ Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovinska na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovinska na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 197).

- (19) Rada vo svojom odporúčaní z 12. júla 2022 odporučila Slovinsku, aby prijalo opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby bol v roku 2023 rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v súlade s celkovo neutrálnymi zámermi politiky¹², pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cielená podpora pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Slovinsko by malo byť pripravené prispôsobiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Slovinsku bolo zároveň odporúčené zvýšiť verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím mechanizmu a iných fondov Únie.

¹² Na základe prognózy Komisie z jari 2023 sa rast potenciálneho HDP Slovinska, ktorý sa používa na meranie zámerov fiškálnej politiky, v strednodobom horizonte (desaťročný priemer) odhaduje na 10,1 % v nominálnom vyjadrení.

- (20) V prognóze Komisie z jari 2023 sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2023 v kontexte vysokej inflácie expanzívne (-1,2 % HDP), pričom aj v roku 2022 boli zámery fiškálnej politiky expanzívne (-1,2 % HDP). Očakáva sa, že rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) bude v roku 2023 predstavovať expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,3 % HDP. To zahŕňa zníženie nákladov na ciele podporné opatrenia pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, o 0,5 % HDP. Expanzívny príspevok primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov teda nie je spôsobený cieľovou podporou pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí utekajúcich z Ukrajiny. Expanzívny rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) je spôsobený vyššími dotáciami (ktoré zahŕňajú opatrenia v oblasti energetiky) a zvýšením mzdových nákladov vo verejnom sektore. Možno teda konštatovať, že predpokladaný rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov nie je v súlade s odporúčaním Rady z 12. júla 2022. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie v roku 2023 predstavovali 1,6 % HDP, zatiaľ čo investície financované z vnútroštátnych zdrojov predstavovali expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,1 percentuálneho bodu¹³. Slovinsko teda plánuje financovať dodatočné investície prostredníctvom mechanizmu a iných fondov Únie, pričom sa predpokladá, že zachová investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Krajina plánuje financovať verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, ako je napríklad železničná infraštruktúra, prevencia pred povodňami, zdravotníctvo, výskum a inovácie, ktoré sú financované z mechanizmu a iných fondov Únie.

¹³ Predpokladá sa, že ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov budú predstavovať neutrálny príspevok vo výške 0,0 percentuálneho bodu HDP.

- (21) Podľa programu stability na rok 2023 sa očakáva, že deficit verejných financií v roku 2024 klesne na úroveň 2,8 % HDP. V poklese v roku 2024 sa odzrkadľujú najmä nižšie dotácie po zrušení opatrení prijatých na zmiernenie hospodárskeho vplyvu zvyšovania cien energie a nižšie verejné investície po ukončení čerpania finančných prostriedkov Únie z predchádzajúceho viacročného finančného rámca v roku 2023. Podľa programu stability na rok 2023 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa koncom roka 2024 zníži na 66,5 %. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2023 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2024 na úrovni 2,9 % HDP. Tento deficit je vyšší ako deficit, ktorý sa predpokladá v programe stability na rok 2023, a to najmä v dôsledku vyššej kompenzácie zamestnancov a sociálnych dávok. V prognóze Komisie z jari 2023 sa počíta s podobným pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 66,6 % na konci roku 2024.
- (22) V programe stability na rok 2023 sa predpokladá postupné ukončenie všetkých podporných opatrení v oblasti energetiky v roku 2024. Komisia takisto predpokladá úplné ukončenie podporných opatrení v oblasti energetiky v roku 2024. Vychádza sa pritom z predpokladu, že ceny energie nezačnú opäť rásť.

- (23) V nariadení (ES) č. 1466/97 sa požaduje ročné zlepšenie štrukturálneho rozpočtového salda smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu o referenčnú hodnotu na úrovni 0,5 % HDP¹⁴. Vzhľadom na aspekty fiškálnej udržateľnosti a potrebu znížiť deficit pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve by bolo podľa Komisie vhodné, aby sa v roku 2024 štrukturálne saldo zlepšilo aspoň o 0,5 % HDP. V záujme zabezpečenia takéhoto zlepšenia a v súlade s metodikou Komisie by rast čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov¹⁵ v roku 2024 nemal presiahnuť 5,5 %, ako sa uvádza v tomto odporúčaní. Zároveň by sa mali postupne zrušiť zostávajúce podporné opatrenia v oblasti energetiky (ktoré Komisia v súčasnosti odhaduje na 0,9 % HDP v roku 2023), ak to umožní vývoj na trhu s energiou a počnúc najmenej cieľenými opatreniami, a súvisiace úspory by sa mali použiť na zníženie deficitu verejných financií. Podľa odhadov Komisie by to v roku 2024 viedlo k rastu čistých primárnych výdavkov, ktorý by bol pod odporúčanou maximálnou mierou rastu. Okrem toho podľa prognózy Komisie z jari 2023 rast čistých primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2023 nie je v súlade s odporúčaním Rady z 12. júla 2022. Ak sa to potvrdí, bol by vhodný nižší rast čistých primárnych výdavkov v roku 2024.
- (24) V prognóze Komisie z jari 2023 sa očakáva, že za predpokladu nezmenených politík budú čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov rásť v roku 2024 % na úrovni 3,0 %, čo je pod odporúčanou mierou rastu.

¹⁴ V článku 5 nariadenia (ES) č. 1466/97 sa takisto vyžaduje úprava vo výške viac ako 0,5 % HDP pre členské štáty s verejným dlhom presahujúcim 60 % HDP alebo s výraznejšími rizikami v oblasti udržateľnosti dlhovej služby.

¹⁵ Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez diskrečných príjmových opatrení a bez úrokových výdavkov a výdavkov na cyklickú nezamestnanosť.

- (25) Podľa programu stability na rok 2023 sa očakáva, že verejné investície sa znížia zo 6,4 % HDP v roku 2023 na 5,5 % HDP v roku 2024. Nižšie investície sú spôsobené nižšími investíciami financovanými z vnútroštátnych zdrojov a celkovo nižšími investíciami financovanými z prostriedkov Únie, investície prostredníctvom mechanizmu sú však vyššie. V programe stability na rok 2023 sú uvedené reformy a investície, od ktorých sa očakáva, že prispievajú k fiškálnej udržateľnosti a k udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Medzi tieto reformy a investície patria investície do železničnej infraštruktúry, zdravotníctva, výskumu a inovácií a prvkov zelenej a digitálnej transformácie, ktoré sú takisto súčasťou plánu obnovy a odolnosti.
- (26) V programe stability na rok 2023 je načrtnuté strednodobé fiškálne smerovanie do roku 2026. Podľa programu stability na rok 2023 sa očakáva, že deficit verejných financií klesne na úroveň 2,2 % HDP v roku 2025, pričom do roku 2026 má klesnúť na 1,3 % HDP. Počíta sa teda s tým, že deficit verejných financií zostane od roku 2024 až do konca obdobia programu stability na rok 2023 pod úrovňou 3 % HDP. Podľa programu sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa zníži zo 66,5 % na konci roku 2024 na 63,5 % do konca roku 2026.

- (27) Očakáva sa, že výdavky na zdravotnú starostlivosť sa od roku 2019 do roku 2070 zvýšia o 1,5 percentuálneho bodu HDP, pričom náklady na dlhodobú starostlivosť sa do roku 2055 zdvojnásobia. Slovinsko čelí v oblasti fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte stredne veľkým a v dlhodobom horizonte vysokým rizikám spôsobeným výdavkami súvisiacimi so starnutím obyvateľstva. Krajina začala v posledných rokoch zavádzať komplexné reformy v oblasti zdravotnej a dlhodobej starostlivosti. Realizácia reformy dlhodobej starostlivosti sa však oneskorila a jej financovanie v strednodobom a dlhodobom horizonte stále nie je zabezpečené. Z plánov zameraných na reformu zdravotnej starostlivosti navyše vyplýva, že sa bude realizovať v niekoľkých krokoch, s dôrazom na prístup k vysokokvalitným službám a na zlepšenie situácie v oblasti sociálnych práv a začlenenia. Keďže tieto reformy ešte viac zaťažia verejné financie, bude veľmi dôležité, aby Slovinsko predložilo súbor opatrení, ktorými sa vytvorí stabilná príjmová základňa, ktorá nebude ohrozovať fiškálnu rovnováhu v strednodobom a dlhodobom horizonte.
- (28) Na základe zmien zákona o dani z príjmov fyzických osôb prijatých v decembri 2022 sa zvrátila väčšina predchádzajúcich zmien, ktoré boli prijaté v marci 2022 a určené na zníženie zdaňovania práce. Viedli by k negatívnemu vplyvu na rozpočet až do výšky 1,3 % HDP do roku 2025. V porovnaní so súhrnným priemerom Únie je podiel daňových príjmov Slovinska na HDP mierne nižší a niektoré dane, ktoré relatívne podporujú rast, sa nevyužívajú dostatočne. Slovinsko sa vo veľkej miere opiera o zdaňovanie práce: podiel daní z práce na celkových daňových príjmoch je nad súhrnným priemerom Únie. Periodické dane z nehnuteľného majetku sú v Slovinsku relatívne nízke (0,5 % HDP v porovnaní s priemerom Únie na úrovni 1,1 % HDP). Zelenou daňovou reformou, ktorá by podporovala rast, sa môže v dlhodobejšom horizonte podporiť fiškálna konsolidácia a udržateľný rast. Takáto daňová reforma by mohla uľahčiť odklon od zdaňovania práce prostredníctvom vyššieho podielu periodických daní z nehnuteľností a podporiť vytváranie pracovných miest v emisne neutrálnom veku a v ďalších odvetviach s vyššou pridanou hodnotou. Nižšími daňami z práce by sa okrem toho stimulovala ponuka pracovnej sily vrátane ponuky kvalifikovaných a zahraničných pracovníkov.

- (29) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Slovinska už prebieha, hoci sa zvyšuje riziko oneskorenia. Slovinsko predložilo jednu žiadosť o platbu, čo zodpovedá 12 míľnikom a cieľom v pláne obnovy a odolnosti, a výsledkom bolo vyplatenie prostriedkov v celkovej hodnote približne 49,6 milióna EUR. Na dosiahnutie rýchlejšieho pokroku pri vykonávaní plánu obnovy a odolnosti v súčasnom náročnom prostredí je potrebné posilniť štruktúru riadenia a administratívnu kapacitu Slovinska, ako aj zabezpečiť, aby sa potrebné rozhodnutia prijímali bez oneskorení. Týka sa to najmä štrukturálnych reforiem v oblasti zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti a dôchodkov. V dodatku k plánu obnovy a odolnosti a dopĺňujúcej novej kapitole REPowerEU by sa mal stanoviť realistický harmonogram pre zostávajúce žiadosti o platbu, ktorý by sa mal urýchlene predložiť, aby sa zabránilo akémukoľvek ďalšiemu oneskoreniu alebo narušeniu vykonávania plánu obnovy a odolnosti. Rýchle začlenenie novej kapitoly REPowerEU do plánu obnovy a odolnosti umožní financovať dodatočné reformy a investície na podporu strategických cieľov Slovinska v oblasti energetiky a zelenej transformácie. Pre úspešné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti, ako aj iných hospodárskych politík a politík zamestnanosti, ktoré presahujú rámec plánu, je naďalej dôležité systematické a účinné zapájanie miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a iných relevantných zainteresovaných strán, čím sa má zabezpečiť všeobecná zodpovednosť za celkový program v danej oblasti politiky.
- (30) Komisia v roku 2022 schválila všetky programové dokumenty Slovinska v oblasti politiky súdržnosti. Kľúčom k dosiahnutiu zelenej a digitálnej transformácie, zvýšeniu hospodárskej a sociálnej odolnosti a dosiahnutiu vyváženého územného rozvoja v Slovinsku je pokračovanie v urýchlenom vykonávaní programov politiky súdržnosti pri súčasnom zachovaní synergií a komplementarity s plánom obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU.

- (31) Slovinsko bolo pred inváziou Ruska na Ukrajinu v podstate závislé od Ruska ako jediného dodávateľa zemného plynu do krajiny. Počnúc rokom 2023 však Slovinsko dokázalo zabezpečiť približne tretinu svojich dodávok zemného plynu prostredníctvom dovozu z Alžírsku. Zemný plyn stále zohráva dôležitú úlohu v energetickom mixe Slovinska (12 %) a je podstatným zdrojom energie pre priemyselné odvetvia, pričom zároveň poskytuje flexibilitu v odvetví energetiky. Mala by sa preto presadzovať dekarbonizácia priemyselných odvetví a odvetvia energetiky prostredníctvom urýchleného zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a opatrení v oblasti energetickej efektívnosti. Slovinsko vo svojom národnom energetickom a klimatickom pláne stanovilo cieľ 27 % ako svoj príspevok k dosiahnutiu cieľa Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030. Tento cieľ je výrazne nižší ako podiel energie z obnoviteľných zdrojov v roku 2030 na úrovni 37 %, ktorý je vypočítaný podľa prílohy II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999¹⁶. Slovinsko dosiahlo svoj cieľ na rok 2021 týkajúci sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe (25 %) využitím mechanizmu Únie pre cezhraničnú spoluprácu v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001¹⁷ (prostredníctvom štatistických prenosov). Postupy udeľovania povolení pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni sústavy sú naďalej problematické, a to najmä v dôsledku zložitých a zdĺhavých environmentálnych postupov, predovšetkým v prípade veterných zariadení, pri ktorých postupy môžu trvať až niekoľko rokov. Slovinsko bude musieť výrazne posilniť svoj cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vo svojom aktualizovanom národnom energetickom a klimatickom pláne s cieľom zohľadniť ambicióznejšie ciele Únie v oblasti klímy a energetiky uvedené v balíku Fit for 55 a v pláne REPowerEU. Spotreba zemného plynu v Slovinsku klesla v období od augusta 2022 do marca 2023 o 14 % v porovnaní s priemernou spotrebou plynu za rovnaké obdobie v predchádzajúcich piatich rokoch, čo je mierne pod cieľom zníženia o 15 %. Slovinsko by mohlo posilniť úsilie o dočasné zníženie dopytu po plyne až do 31. marca 2024 v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2022/1369¹⁸.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

¹⁸ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/1369 z 5. augusta 2022 o koordinovaných opatreniach na zníženie dopytu po plyne (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2022, s. 1).

- (32) Slovinský plán obnovy a odolnosti už obsahuje významné reformy a investície zamerané na:
- i) zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej spotrebe energie;
 - ii) uľahčenie prístupu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov k elektrizačnej sústave a ich integrácie do nej;
 - iii) zlepšenie energetickej efektívnosti a renovácie verejných budov a
 - iv) umožnenie zavádzania infraštruktúry pre alternatívne palivá.
- Zatiaľ čo opatrenia uvedené v pláne obnovy a odolnosti sú dôležitým krokom v rámci diverzifikácie zdrojov umožňujúcej odklon od fosílnych palív, mohlo by sa vyvinúť väčšie úsilie na urýchlenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie vo všetkých odvetviach. Mohlo by to zahŕňať určenie prioritných oblastí pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ďalšie zjednodušenie a skrátenie postupov udeľovania povolení, posilnenie sústavy a zlepšenie celkového riadenia sústavy (aby sa umožnilo pripojenie väčšieho počtu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, najmä na úrovni nízkeho a stredného napätia). Ďalšie zameranie na dopravu a infraštruktúru s nulovými emisiami by takisto pomohlo znížiť emisie skleníkových plynov a závislosť od fosílnych palív.

- (33) Nedostatok pracovnej sily a požadovaných zručností v odvetviach a povolaniach, ktoré sú kľúčové pre zelenú transformáciu, vrátane výroby, zavádzania a údržby emisne neutrálnych technológií, vytvára prekážky pri prechode na emisne neutrálne hospodárstvo. Kľúčom k zníženiu nedostatku požadovaných zručností a podpore začleňovania a prerozdelenia pracovnej sily sú kvalitné systémy vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré reagujú na meniace sa potreby trhu práce, a cielené opatrenia na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu. S cieľom uvoľniť nevyužitú ponuku pracovnej sily musia byť tieto opatrenia dostupné najmä pre jednotlivcov a v tých odvetviach a regiónoch, ktoré sú najviac ovplyvnené zelenou transformáciou. Zintenzívnením výučby v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky by sa mohla posilniť schopnosť vzdelávacieho systému úspešne vybaviť študentov zručnosťami potrebnými na zelenú a digitálnu transformáciu. V roku 2022 bol v Slovinsku zaznamenaný nedostatok pracovnej sily v 66 povolaniach, ktoré si vyžadujú osobitné zručnosti a kompetencie potrebné na zelenú transformáciu. Miera voľných pracovných miest vzrástla v dôležitých odvetviach, ako je stavebníctvo (z 3,5 % v roku 2015 na 7,0 % v roku 2022) a výroba (z 1,2 % v roku 2015 na 2,6 % v roku 2022), pričom obe odvetvia sa v roku 2022 pohybovali nad príslušným priemerom Únie (4,0 % a 2,3 %).
- (34) Rada na základe posúdenia Komisie preskúmala program stability na rok 2023 a jej stanovisko¹⁹ je zohľadnené v odporúčaní 1.

¹⁹ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

- (35) Vzhľadom na úzke prepojenie medzi hospodárstvami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti, s cieľom i) zachovať v roku 2023 udržateľnosť dlhovej služby a zdržať sa širokej podpory celkového dopytu, lepšie zacieliť fiškálne opatrenia prijaté s cieľom zmierniť vplyv vysokých cien energie a zvážiť primerané spôsoby postupného ukončovania podpory, keď tlaky na ceny energie poľavia; ii) udržať vysokú úroveň verejných investícií a podporovať súkromné investície v snahe napomôcť zelenej a digitálnej transformácii; iii) podporovať taký vývoj v oblasti miezd, ktorý by zmiernil stratu kúpnej sily a zároveň obmedzil druhotné účinky na infláciu, ďalej zlepšiť aktívne politiky trhu práce a riešiť nedostatok požadovaných zručností; iv) zlepšiť podnikateľské prostredie a zabezpečiť, aby energetická podpora pre podniky bola nákladovo efektívna, dočasná a cielená na životaschopné podniky a aby sa ňou udržiavala motivácia realizovať zelenú transformáciu, a v) zachovať makrofinančnú stabilitu a monitorovať riziká pri súčasnom ďalšom úsilí o dobudovanie bankovej únie. V prípade Slovinska odporúčania 1, 2, 3 a 3 prispievajú k vykonávaniu prvého, druhého a tretieho odporúčania uvedeného v odporúčaní o eurozóne z roku 2023.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Slovinsko v rokoch 2023 a 2024 prijalo opatrenia s cieľom:

1. zrušiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 a použiť súvisiace úspory na zníženie deficitu verejných financií; ak by si obnovené zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové alebo pokračujúce podporné opatrenia, zabezpečiť, aby takéto podporné opatrenia boli zamerané na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly na úsporu energie;

zabezpečiť obozretnú fiškálnu politiku, najmä obmedzením nominálneho zvýšenia čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 najviac na 5,5 %²⁰;

zachovať verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečiť účinné čerpanie grantov v rámci mechanizmu a účinné čerpanie iných fondov Únie, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu;

v období po roku 2024 pokračovať v realizácii strednodobej fiškálnej stratégie postupnej a udržateľnej konsolidácie v kombinácii s investíciami a reformami vedúcimi k vyššiemu udržateľnému rastu s cieľom dosiahnuť obozretnú strednodobú fiškálnu pozíciu;

zabezpečiť dlhodobú fiškálnu udržateľnosť systémov zdravotnej a dlhodobej starostlivosti; preorientovať daňové príjmy na udržateľnejšie zdroje, ktoré viac podporujú rast;

²⁰ Čo podľa odhadov zodpovedá ročnému zlepšeniu štrukturálneho rozpočtového salda na rok 2024 vo výške najmenej 0,5 % HDP, ako sa uvádza v odôvodnení 23.

2. zabezpečiť účinnú štruktúru riadenia a posilniť administratívnu kapacitu, aby bolo možné rýchlo a stabilne vykonávať plán obnovy a odolnosti; urýchlene sfinalizovať kapitolu REPowerEU s cieľom čo najrýchlejšie začať s jej vykonávaním; pokračovať v rýchlom vykonávaní programov politiky súdržnosti pri súčasnom zachovaní komplementarity a synergií s plánom obnovy a odolnosti;
3. pokračovať v úsilí o diverzifikáciu dovozu plynu a zníženie celkovej závislosti od fosílnych palív urýchlením zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, najmä ďalším zjednodušením a skrátením postupov udeľovania povolení, a posilnením elektrizačnej sústavy, ako aj zlepšením jej riadenia, okrem iného aj prostredníctvom digitalizácie; posilniť vykonávanie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti, a to najmä v stavebníctve, podporovať elektrifikáciu v odvetví dopravy a zintenzívniť politické úsilie zamerané na poskytovanie a nadobúdanie zručností a kompetencií potrebných na zelenú transformáciu.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka
